

Suomen Yleislääkärit ry kiittää mahdollisuudesta lausua terveydenhuoltolain muutosesityksestä. Suomen Yleislääkärit ry kannattaa ehdotettuja muutoksia äitiys- ja lastenneuvolapalveluihin.

Pidämme järkevänä muuttaa terveydenhuoltolakia suunnitellulla tavalla äitiysneuvolan ja lastenneuvolapalveluiden järjestämisen osalta ja luopua lailla tarkan ajankohdan ja sisällön säätämisestä. Valtioneuvoston asetuksilla voidaan ajankohtaisesti ja joustavammin ohjata jatkossa muuttuvassa toimintaympäristössä ja toiminnan kehittyessä tuotettavien palveluiden sisältöä, toteuttamistapaa ja ammattilaisten rooleja.

Suomen Yleislääkärit ry kannattaa kouluterveydenhuollon lääkärintarkastusten kohdentamista huoliperusteella siten, että jokaisella oppilaalla olisi lisäksi mahdollisuus päästä lääkärintarkastukseen näin halutessaan. LT Kirsi Nikander toteaa vuonna 2024 tarkastetussa väitöskirjassaan, että tutkimuslöydökset tukevat lääkärintarkastusten kohdentamista vanhempien, opettajien ja terveydenhoitajien huolten perusteella (<http://hdl.handle.net/10138/356748>). Erityisesti psykososiaalisissa huolissa voisi hyödyntää moniammatillista arviota sopivimman hoitomenetelmän löytämiseksi. Myös oppilaan itsensä oma huoli on syytä huomioida.

Suomen Yleislääkärit ry esittää, että jatkossa neuvola- ja kouluterveydenhuoltojärjestelmää kehitetään lisää. Tämä esitys on hyvä alku, mutta jatkossa toivomme että luotettaisiin enemmän suomalaisten terveydenhoitajien laajaan osaamiseen ja ammattitaitoon seuloa lasten terveystarkastuksissa ongelmia ja tunnistaa erilaiset huolet liittyen lasten ja perheidensä olosuhteisiin. Lääkärin rutiininomaisia seulontaluonteisia terveystarkastuksia emme pidä välttämättöminä kaikille terveille lapsille, joilla huolenaiheita ei ole tullut esille terveydenhoitajan seurannassa. Esim. 8 kk ikäisen lapsen rutiininomaisesta lääkärintarkastuksesta luopuisimme ja keskittäisimme tähän käytetyn lääkäri työvoiman erityisen tuen tarpeen mukaisiin käynteihin. Samoin 1,5-vuotiaiden lasten kohdalla mielestämme terveydenhoitajan seulontakäynti riittäisi ja vain ne lapset ja perheet, joilla huolia, oireita tai ongelmia, otettaisiin erityisen tuen tarpeen mukaisesti vastaanottokäynnille lääkärille. Laajat tarkastukset 4-vuotiaille ovat hyödyllisiä koko perheen neuvonnan ja ohjauksen näkökulmasta sekä tulevaa koulukypsyyttä arvioitaessa. Tällöinkin normaalisti kasvavien ja kehittyvien lasten sekä terveiden ja hyvinvoivien perheiden kohdalla lääkärin rutiininomainen tarkastus ei mielestämme ole välttämätön.

Sinällään tarkastusten määrää ja ajankohtia pidämme edelleen hyvinvointiyhteiskunnassamme erittäin perusteltuna lasten oikeuksien ja hyvinvoinnin turvaamisen näkökulmasta.